

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, KOVAS — MARCH 24, 1988

Nr. 58

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„Aušra“, Nr. 52(92)

(Tėsinys)
III dalis

Vladas Lapienis

Tarybinio kalinio memuarai

Tremtis

1929 m. buvo nutarta organizuoti tremties prievartėjams darbams. Kas nedirba — tas tenevalgo. Tai socializmo principas. Tik šiuo principu tegalėjo būti organizuojama socialistinė tremties sistema. Sovietinė valdžia stengėsi išgauti iš žmonių širdžių tokia buržuazinė galvoseną, kad tremtinių išlaikymu turi rūpintis valstybė. Žinoma, iš karto toks reikalavimas buvo nelengva sovietinei valdžiai įgyvendinti, tačiau palaipsniui ji įgyvendino.

1927 m. tremtiniams eserams ir esdokams mokėjo po 6 rb. mėnesiui, o trockistams — po 30 rb. (juk vis dėlto jie — savi, bolševikai). Tačiau pinigų vertė dabar buvo jau nebe tokia, kaip caro laikais. Dabar už mažą kambarėlį reikėjo mokėti po 10 rb. mėnesiui. Be kortelės vienas kilogramas duonos kainavo 3 rb. O kasėjo į darbą, tiems GPU neleido mokėti ir šią pašalpą.

Nutūrimas

1978 m. spalio 18 d. mane iš Mordovijos 19-to konclagerio Zubo — Poliansko rajone, Lesnoj

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

gyvenvietės prižiūrėtojai nuvedė į voronoką — „juodvarnį“ — mašiną kaliniams vežti. Viduje „juodvarnis“ gali būti paprastas metalinis kėbulas — tuščias aptvaras. Gali jis turėti suolus apie visas sienas. Tai ne patogumas, bet dar blogiau, nes grūda tiek žmonių, kiek tik telpa stacionais, viena prie kito, kaip silkes statinėje. Gali voronokai turėti bokšą — siaurą metalinę spintą vienam žmogui. Gali būti visos voronokos padalytos vien tik bokšais, t.y. dešinėje ir kairėje voronoko vienetės (bokšai), tarsi spintos, jos užrakintos kaip kameros, o koridoriuje sėdi sargybiniai su vilkiniais šunimis.

Kai kareiviai varo kalinius į voronoką, garsiai šaukia: „Greičiau lipkit! Greičiau lipkit! Paskubėkit!“ Jie ragina tam, kad kaliniai negalėtų žvalgytis, galvoti apie pabėgimą. Jie kalinius grūda taip, kad jie beskubėdami su savo maišais įstringa duryse, net galvas ušigauja į staktą. Paskutiniui lipant į voronoką, užtrenkia grotuotas vidines geležines duris ir išorines duris.

(Bus daugiau)

Lietuviams uždraudė vykti į Maskvą

Vilnius. — Sovietai uždraudė lietuviams dalyvauti tautybių klausimais rengiamoj neoficialaus spaudos klubo Glasnost konferencijoj, kuri įvyko kovo 12-13 d. Maskvoje.

LIC žiniomis, kelią į Maskvą užkirto Antanui Terleckui, dr. Algirdui Statkevičiui, Vytautui Bogušui ir Andriui Tučkui, norintiems konferencijoj dalyvauti.

Naujos pašto kainos

Washingtonas. Amerikiečiai Velykų sekmadienį turės mokėti jau 25 centus už pašto ženklą. Paskutinį kartą šis Pašto Tarybos mokestis buvo pakeltas 1985 m. vasario 17 d., kai už ženkliuką reikėjo mokėti 22 centus.

Pašto deficitas praėjusiais metais buvo 223 mil. dol. Pašto aptarnavimo įstaigos buvo priverstos sutrumpinti darbo valandas, kai kuriems patarnavimams dėl to, kad gruodžio mėnesį buvo sumažintas Pašto biudžetas.

Pereinamajame laikotarpyje iš vienos kainos į kitą bus naudojami specialūs E serijos ženklai. Jie jau dabar gaunami. Kortelių ženklai dabar kainuos 15 centų. Žurnalams ir antros klasės paštu mokestis pakeliamas 18%. Trečios klasės paštu mokestis bus iš 12,5 centų pakeltas iki 16,7 centų, ir už svarą reikės mokėti 48 centus. Laikraščių persiuntimas Amerikoje pakils 9,8 centų už svarą ir nuo 3,4 iki 5,9 centų už vieną (gabalą) siuntimą.

Dabartinė kaina yra 9,1 centai už svarą. Express paštas kainuos 8,75 dol. už 8 uncijų siuntinėį. Tai pati kaina ir už mažesnę siuntinuką.

— Washingtonė daugiau kaip 3,000 palestiničių su vėliavomis ir plakatais demonstravo prieš Izraelio vedamą politiką užimtoje žemėje.



Prezidentas Reaganas su Hondurų prezidentu Jose Azcona Hoyo, kuris yra priėmęs Nikaragvos laisvės kovotojus savo teritorijoje, dėkoja Amerikai už pasiuntimą karių į Hondurą. Prez. Azcona lankėsi Baltuosiuose rūmuose ir pareiškė, kad jis nemano išvartę Contras kovotojų iš Hondurą.

Vatikano delegacija vyks Maskvon

Vatikano miestas. — Sovietų Sąjunga pakvietė Vatikano delegaciją atvykti į Maskvą ir birželio mėnesį dalyvauti 1,000 metų krikščionybės jubiliejuje. Tačiau šiai delegacijai neva dovaus pats popiežius, pranešė Vatikanas.

Kardinolas Johannes Willebrands šią žinią paskelbė spaudos konferencijoje, kurioje jis perskaitė ir popiežiaus laišką tūkstantmetinio jubiliejaus proga ukrainiečiams. Laiške popiežius iškelia krikščionybės pradžią Europoje ir pažymi, kad krikščionių vienybė yra esminis pagrindas taikai ne tik Europai, bet ir visam pasauliui.

Sis pakvietimas atėjo iš Rusų Ortodoksų bažnyčios patriarcho žodžiu. Kai bus gautas oficialus pakvietimas raštu, tada popiežius sudarys delegaciją ir pasiųs ją į Rusiją, sakė kard. Willebrands.

Popiežiui negalima

Popiežius Jonas Paulius II yra pareiškęs, jog norėtų aplankyti katalikus Sovietų Sąjungoje. Bet šiuo metu jis tos pastoracinės kelionės negali įvykdyti, nes Sovietai neleidžia jam vizituoti Ukrainą, Lietuvą,

Latviją, Gudiją ir Kazakstaną, rašo Associated Press agentūra. Prieš tris metus popiežius pasakė, kad Sovietai jam neleidė lankytis Lietuvoje. Esą popiežiaus „antisocialistinis“ nusistatymas trukdo Sovietų Sąjungos vyriausybei pakviesti popiežių.

Kard. Willebrands priminė žurnalistams, kad šiuo metu popiežiaus kelionė į Sovietų Sąjungą būtų netinkamu laiku ir todėl Vatikanas atmets tokią galimybę.

Laiškas pasaulio vyskupams

Popiežius išsiuntinėjo visiems pasaulio vyskupams 39 puslapių laišką, kuriame prašo melsis, kad 988 metais su princu Vladimiro pasikrikščijimu Kieve prie Dniepro krantų, Ukrainoje, tas krikštas neštų Dievo palaimą ir šiais laikais ir, kad jubiliejus pasisektų. Visa Katalikų Bažnyčia laukia šio jubiliejaus ir dvasiškai bus su tais, kurie ten yra patyrę persekiojimus ir mirę kankinių mirtimi, primena popiežius. „Mes jungiamės su savo broliais ir seserimis ortodoksais ir katalikais krikšto malonėje ir tos suakties jubiliejuje“, sako popiežius.

Katyno žudynės Lenkijos seime

Varšuva. — Pirmą kartą Lenkijos Seimo posėdyje buvo viešai iškeltas Katyno žudynių klausimas. Seimo narys Ryszard Bender, atstovaujantis nepriklausomai katalikų grupei, kreipėsi į užsienio reikalų ministrą, kviesdamas pasirūpinti, kad būtų pilnai ištirtos aplinkybės, kuriomis 1941 metais Katyno miškelyje buvo nužudyti keturi tūkstančiai lenkų karininkų. Sovietų ir lenkų komunistų oficialūs sluoksniai tvirtina, kad žudynės Katyne įvykdė naciai, kai tuo tarpu Vakarų ir lenkų istorikai yra nustatę, kad keturi tūkstančiai lenkų karininkų Katyne sušaudė sovietai.

Seimo narys Bender paragino Lenkijos valdžią leisti istorikams susipažinti su slapto archyvuose saugojama dokumentine medžiaga, kad atskleidus visus dar neišaiškintus fak-

tus sovietų — lenkų santykiuose, įskaitant Stalino ir Hitlerio slapto susitarimo tragiškas pasekmes Lenkijai.

Pažymėtina, kad apie 60 lenkų intelektualų ir opozicijos veikėjų, jų tarpe uždraustosios laisvos profsąjungos „Solidarumo“ lyderis Walensa, pasirašė atvirą laišką sovietų intelektualų grupei, juos kviesdami drauge su lenkais išaiškinti Katyno žudynių kaltininkus.

— Maskvoje valdžios atstovas pripažino, kad sovietinė valdžia prieš 65 metus padarė klaidą priskirdama Azerbaidžanui Nagorno — Karabacho teritoriją, kurios gyventojų daugumą sudaro armėnai. Vakarų spauda pažymi, kad pradedantys pasireikšti neramumai tautiniais sumetimais Sovietų Sąjungoje, ilgainiui galės sukelti sovietinei valdžiai didelių sunkumų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— „Tėvieskės Žiburioose“

L.A. Valiukas ragina prašyti prezidentą Reaganą Pabaltijo laisvės klausimą kelti pokalbiuose su Gorbačiovu. Jis taip pat ragina lietuvius rašyti laiškus JAV prezidentui ir prašyti, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybės reikalas būtų įjungtas į regioninių konfliktų, kaip Afganistano ir Nikaragvos, keliamų klausimų eigą. Reaganas dabar reikalauja sovietus pasitraukti tik iš Afganistano, bet ne vienu žodžiu neužsimena, kad sovietai pasitrauktų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

— Salvadore valdančioji partija prarado daugumą parlamente praėjusį sekmadienį įvykusiame rinkimuose. Prezidentui Duarte bus daug sunkumų valdyti kraštą paskutiniams jo prezidentavimo metams.

— Varšuvoje policija turėjo daug vargų, kol išvaikė demonstruojančius studentus, kurie reikalavo paleisti iš kalėjimo aktorių Waldemar Fydrich.

Gruzijos sostinėje įvyko studentų demonstracija. Tblisio universitete apie 600 studentų, rašo Reuterio agentūra, protestavo prieš karinius manevrus, kurie buvo prie senjojo David — Gardėja vienuolyno. Studentai reikalauja, kad prie sostinės Tblisio esančios kareivinės būtų visi uždaryti. Tuo tikslu Gruzijos studentai rengia kitą protestą demonstraciją balandžio mėnesį.

— Penkių Europos kraštų vargonininkai dalyvavo aštuonioliktoje tarptautinėje vargonų muzikos savaitėje, kuri vyko Maljorkos Palmoje, Ispanijoje. Koncertų repertuarą sudarė pagrindiniai Jono Sebastijono Bacho kūriniai. Juos atliko šio muzikos žanro virtuozai. Pažymėtina, kad virtuozų tarpe buvo minimas ir Lietuvos konservatorijos dėstytojas Leopoldas Digrys. Deja, lietuvis vargonų virtuosas buvo pristatytas kaip sovietų atstovas ir rusų muzikos žinovas.

— Austrijoje katalikai įteikė Nobelio Taikos premijos laureatui Motinai Teresei 250,000 dol. čekį jos vargšų šalpai.

Priimtas Pilietinių Teisių Atstatymo aktas

Didelė federalinės valdžios kontrolė

Washingtonas. — Prezidentui buvo įteiktas įstatymas, pagal kurį suteikiama labai plati galia federalinei vyriausybei, kokios Reagano Administracija neturėjo. Daugelis ragino, kad prezidentas tą įstatymą pasirašytų.

Tas įstatymas pavadintas „Pilietinių Teisių Atstatymo aktu“. Pagal šį aktą, jei gaunama bent vieno dolerio parama iš federalinės vyriausybės fondo tiesiogiai ar netiesiogiai bet kokiai institucijai, visa ta institucija įjungiamą į federalinės kontrolės sistemą. Esmėje, tai yra kiekviena organizacija nuo skautų, meno grupių, šalpos ir iki visuomenės kolegijų yra įjungiamos į federalinę kontrolę.

Abejotinos vertės įstatymas

Jei, sakysim, kas nors Chicagoje gautų paramą išnaudos Lemonte, tai Washingtonas turi tą pačią galią tikrinti ten, ar buvo laikomasi nustatytų taisyklių, pavyzdžiui rasės atžvilgiu, kaip tai yra taikoma ir General Motors korporacijai. Jei pavyzdžiui Palos kolegija atleido mokytoją, kad jis buvo girtas, jis turi teisę užvesti bylą teisme, kad jis buvo diskriminuojamas.

Pagal šį įstatymą amerikiečiai skaitomi beveik fanatikais, kurių institucijos reikalingos nuolatinio tikrinimo iš federalinės valdžios pusės, kad nebūtų skriaudžiamos moterys, juo-

Sovietai žengia pas arabus

Bahrain. — Pagal arabų ir diplomatų šaltinius, Saudi Arabija ir Sovietų Sąjunga sutarė kokiais pagrindais gali atnaujinti diplomatinius ryšius, kurie nutrūko prieš 50 metų. Tačiau tie ryšiai nebus pradėti tol, kol Sovietai neišpildys savo generalinio sekretoriaus Michail Gorbačiovo duoto pažado pasitraukti iš Afganistano, praneša tie patys šaltiniai. Tų ryšių jau nėra nuo 1938 m.

Arabų kraštuose pastebimai didėja nepasitenkinimas Amerika, kaip ji laikosi palestiniečių klausimu. Pradėta galvoti, kad nebegalima Washingtonu pasitikėti. „Kaip tik sovietai pasitrauks iš Afganistano, Saudis tuojau pat užmegs ryšius“, sako vienas diplomatų Saudis Arabijoje. Po to Persų įlankos valstybės Qatar ir Bahrain paseks Saudis pavyzdžiu ir pradės formalius ryšius su Sovietais.

Waldheimui kelia bylą

Viena. — Trys šimtai austrų įteikė formalų kaltinimą prieš Austrijos prezidentą Kurt Waldheimą prokurorui įstaigoje. Jie kaltina buvusį Jungtinių Tautų sekretorių, kai jis tarnavo vokiečių kariuomenėje Balkanuose, dalyvavus žydų deportacijose. Pasirašiusieji kaltintojai reikalauja prokurorą surasti dar tebegyvenančius asmenis ir jų vaikus, kurie galėtų iškelti prieš prezidentą legalią bylą. Tą raštą pasirašė gerai žinomi intelektualai, artistai ir rašytojai. Pagal tai, sakoma, kad Waldheimas asistavęs žudynėse.

dieji gyventojai, indėnai, seniai, ligoniniai, turintieji fizinius trūkumus, etc.

Dingsta laisva iniciatyva

Šis įstatymas yra Trojos arklys, kuris buvo atmetas 1980 ir 1984 metais ir įvestas dabar kontroliuoti visai tautai. Prezidentas pasakė, kad jis šį įstatymą vetuos, nes, kas Reagano metais buvo sukurta laisvai amerikiečių visuomenei, virsta aukštyn kojomis; juo sunaikinama laisva iniciatyva, kas buvo Reagano pasiekta, rašo žurnalistas Patrick Buchanan savo spaudoje. Amerikos institucijos susilauks daug teismo bylų; biurokratai vietoje tikrins privačius mokyklas, fondacijas, firmas ir fabrikus. Kvotų sistema sustiprėjo.

Respublikonai bijo kritikos

Įstatymas keičia visą Reagano veiklą, ko jis atvyko į Washingtoną, norėdamas įvesti, kad būtų atstatyta žmonių galia, duota laisvė veikti be federalinės valdžios kontrolės, be diktato, ką ir kaip daryti. Bet dabar pusė respublikonų balsavo už šį įstatymą. Tai padaryta bijant kaltinimo, kad kas nors nepasakytų, kad tas kongresmenas arba tas senatorius nėra progresyviai nusiteikęs pilietinių teisių atžvilgiu. Respublikonų partijos komiteto pirmininkas ragino prezidentą pasirašyti šį įstatymą, kad „mūsų kritikai negalėtų mums prikišti, kad mes nesame už lygias piliečių teises“.

Buchanan drąsiai klausia respublikonų vadus: „Jei respublikonai negali palaikyti prezidento ir apginti save viešai nuo mažos grupės žmonių, kurie turi kitus ir specialius interesus, paaiškinkite mums, kodėl tad partija jaudinasi apie būsimuosius lapkričio rinkimus“.

Istatymas priimtas

Ką tik gautomis žiniomis, Kongresas antradienio vakare perbalsavo prezidento veto ir pilietinių teisių įstatymas jau pilnoje galioje. Senatas pasisakė 73 balsais už prieš 24, o Atstovų rūmai 292 balsais prieš 133.

Prezidentas laikėsi savo nusistatymo, kad federalinė parama turi būti nutraukta tik specifiniam kokiame nors dalyku, jei yra diskriminacija, bet ne visai institucijai ar organizacijai. Tuo būdu dabar, jei įvyks diskriminacija kokiame nors padalinėje ar skyriuje, ji turės būti sulaukta ir visai tai institucijai.

Viceprez. Bush buvo prieš šį įstatymą. Sen. Dole, kai buvo balsavimai, vedė savo prezidentinę propagandą Wisconsinė.

KALENDORIUS

Kovo 24 d.: Gabrielis, Liucija, Tolivardas, Daumantas, Hilda, Nika.

Kovo 25 d.: Heraldas, Vaisvilas, Kantė, Norimantas.

ORAS

Saulė teka 5:49, leidžiasi 6:06. Temperatūra dieną 50 l., naktį 38 l.



Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., P.O. Box 545, North Andover, MA 01845

NUOTRUPOS

Praejusių metų lapkričio 18-tą dieną buvo pranešta kaip ok. Latvijoje tūkstančiai latvių susirėmė su sovietų kariuomenės daliniais, pastarieji bandė sustabdyti piliečių demonstracijas Latvijos nepriklausomybės paskelbimo metinių proga. Tuo metu JAV-bių Atstovų rūmuose bei Senate buvo valstybės sekretoriaus George Schultz įnešta ir vienbalsiai priimta rezoliucija, informuojanti sovietų valdžią, kad JAV-bės principiniai remia latvių teisę susirinkti ir švesti svarbesnes to krašto istorijoje išsiskėjusias šventes.

Išvairios demonstracijos buvo suplanuotos ir ok. Lietuvoje, paminėti nepriklausomybės paskelbimo 70 metų jubiliejų vasario 16-tą dieną. Komunistinė valdžia tokiomis demonstracijomis Lietuvoje susirūpino ir ke- liams žymesniems lietuviams veikėjams uždraudė joms dalyvauti. Komunistų partijos Centro komitetas Vilniuje patarė darbininkai demonstracijas nedalyvauti, o bažnytinė hierarchija buvo paliepta tikintiesiems taip pat patarti į jas nevykti. Tarp vasario 10-tos ir 22-ros Lietuvoje buvo lyg karo stovis. Kariuomenė bei milicija buvo pasiruošusi viešus sujudimus bei demonstracijas užgnaužti.

Senatoriai Riegle, Durenberger ir Lautenberg bei 20 kitų senatorių pasiuntė Sovietų Sąjungos vadui M. Gorbaciovui prašymą leisti lietuviams vasario 16-tą ir estams vasario 24-tą dieną (Estijos nepriklausomybės paskelbimo šventė) be trukdymų taikiai paminėti šiuos jubiliejus.

Pasaulinė žinių tarnyba Associated Press perteikė sovietų žinių agentūros Tass paskelbtą Sovietų Sąjungos prezidento Andrei Gromyko citatą jo viešnagės Vilniuje vasario 5-tą dieną metu: „...sovietų galia Lietuvoje niekad nėra buvusi tokia stipri kaip šiuo metu. Gal to nesupranta tik kai kur užsienyje gyvena lunatikai. Jūs tik gyvenimo realybę tegalės išgydyti“. Tass taip pat apkaltino Vatikano radiją už sausio 30-tos dienos transliaciją, kurioje grupė klierikų „bandė sukelti Sovietų Sąjungos piliečiuose neapykantą broliškoms tautoms ir katedrose sutelkti priešvisuomenių išsiokelių centrus“.

Nepaisant šitokios sovietinės propagandos, patikimi šaltiniai jau yra perdavę tų demonstracijų korespondencijas, kurios buvo anksčiau atspausdintos kitose „Draugo“ skiltyse.

Floridoje leidžiamas laikraštis „Clearwater Sun“ sausio mėnesio gale atspausdino Dob Driver paruoštą straipsnį užvardintą „To Gorbachev: If You're Sincere, Free the Baltic“ (Gorbaciovui: Jei esi nuoširdus, išlaisvink pabaltiečius). Mums Vyčiams pridera D. Driver par-dėkoti už jo laisvąjį pasaulį informuojančias mintis apie mūsų tautos bėdas. Jis rašo: „Ponas Gorbaciovai: išlaisvinkite baltus. Jie jums negimi-ningi. Jūs nesate kilę iš tų giliųjų girių ir akmenų kalvų, kurios dabar trokšta laisvės... Rusai, išsiveikite savo naujakurius bei kareivius iš Pa-baltijo kraštų. sugrąžinkite į

tėvynes išvežtus tautiečius, nuteistus tremčiai Rusijoje...“

Rita Zakarkaitė, atstovavusi Lietuvos Vyčius Pasaulio Lie-tuvių Jaunimo kongrese Aust-ralijoje, praneša gavusi Lietuvos disidentų Viktoro Petkaus svei-kinimą praėjusių Kalėdų šven-čių proga. Tai buvo atsiliepiamas į jos anksčiau parašytą laišką. Jo dabartinis adresas tremtyje yra: USSR 671510 BURIATSKAJA ASSR BAUNTOWSKIJ RAJON POS BAGDARIN BADARINSKAJA EKSPEDITSIIJA

Rita priklauso Chicagos 112-tai Lietuvos Vyčių kuopai.

1987-tais metais, švenčiant Lietuvon Krikščionybės 600 me-tų jubiliejų, Philadelphiaje — kardinolas Krol, New Yorke — kard. O'Connor ir Chicagoje kard. Bernardin pasirašė petijaciją sovietų vadui M. Gor-baciovui, kuriame prašoma tikintiesiems sugrąžinti Lie-tuvos sostinėje Vilniuje esančią katedrą kulto reikalingam. Ir Jūs, skaitantieji šias eilutes, gali-te prie to prašymo prisidėti, kad ir panašiu kreipimusi.

Pirmininkui Mikhailui Gorbaciovui Kremlius Maskva, USSR Perestroika dvasioje prašome Jus sugrąžinti katalikų katedrą Vilniuje, Lietuvoje, tikinčiųjų kulto apeigom.

Sveikiname Lietuvos Vyčių narę Aliciją Graff, aktyviai įsijungusią į valdžios pareigū-nams bei spaudai laišku rašymą. Dauguma tų asmenų jai jau atsiliepė, o tų atsakymų nuorašus ji pasiuntė Lietuvos Vyčių lietuviškųjų reikalų komiteto dėmesui. Jai aciū, o visiems prie šios veiklos prisidėjusiems — geros kloties.

dr. Jokūbas J. Stukas,

Lietuvos Vyčių lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkas

ŽINIOS IŠ AMSTERDAMO

Sausio 18-tą dieną Lietuvos Vyčių 100-tosios kuopos nariai, išsklause kun. Baltch atnašautų šv. Mišių, susirinko šv. Kazimiero parapijos visuomeni-niam centre pirmajam 1988-tųjų metų susirinkimui. Pirmininkas Radzevich pakvietė kun. Baltch sukalbėti maldą. Vicepirm. Genevieve Gobis perskaitė Centro valdybos atsiųstą laišką apie Lietuvos Vyčių organizacijos įkūrimo 75-tųjų metų jubiliejaus šventę JAV-bių sostinėje Washingtone, vykšančią liepos 28-31 die-nomis.

Kalėdų baltaus rengimo komi-teto pirm. Irena Tice padėjo komiteto nariams bei kitieji, prisidėjusiems prie to baltaus pasiekimo.

Kultūrinių reikalų komiteto pirm. Apolonia Žiaušienė pri-statė Lietuvos poetą Maiironi, kun. Joną Mačiulį (g. 1862, m. 1932), jo gimimo 125-ųjų metų jubiliejaus proga. Jis buvo sąmoningo lietuviškumo at-gavimo poetas. Daug jo eilėraščių pritaikyta muzikai. Jo atminimui Lietuvoje buvo



Jaunavedžiai Vilija Zubrickaitė ir Rimas Matveikis.

RIMAS IR VILIJĄ

Žvargbų ir šaltoką kovo šešta-dienį, Algio Zapracko garsinės vaizdajuostės „Rimas ir Vilija“ dėka, teko sugrįžti į praėjusių pa-vasari, i saule ir žiedais švy-tinčią gegužės trisdešimtą dieną. Ir šį kartą ne vien ves-tuvėse dalyvauti — ekrane matai ir jų vaikystės akimirkas. Štai ketverių metų baltaplaukė Vilija šypsosi sugavusi svei-dinį; tokio pat amžiaus Rimas nusigandęs didžiulės Michigano ežero bangos; skautų stovykla — tvarkingoje uniformoje paukš-tytė Vilija ir vilkiukas Rimas sutartinai kelia stieban trispalvę ir... prabėgo daug, daug dienų.

Jau mamytė Elena laimina paliekanciją namus dukrai; jaunoji ir visas puošnus pulkas kapinėse susimasto ties Rimo tėvelio Leono įamžinimu marmure ir žalioje vejoje Vilija palieka Jam glėbį baltų pinavių.

Dievo Apvaizdos bažnyčioje laukia jaunasis, giminės, drau-gai, pažįstami. Liudininkų arti keturi šimtai, nes visi gerai pa-žįsta Zubrickų ir Matveikų akty-vas šeimas Detroito lietuviš- kame telkinyje.

Giesmė, giedama Astos Jur-gutytes, Kristinos Butkūnaitės, Reginos Puskorienės, palydima vargonais Vido Neverausko, skelbia susikauptimą. Prie altu-riaus žengia dešimt porų pamergių ir pabrolių. Jaunąją atlydi jos senelis Jonas Brokas. Ir jau drauge stovintieji jaunie-ji, prieš Mišių pradžią, prieš santuoką, mintimis kartuoja tai, ką įrašė į pakvietimus: „Viešpatie, pašventink mūsų gyvenimo pradžią, kad naujam kely išliktume pastoviai tvirti ir ištikimi Tau, Kuris esi mūsų di-džioji meilė“ 54.

Šv. Mišias atnašauja klebonas

pasodinta 125 ažuolai.

Rima Hartvigaitė pranešė apie Pasaulio lietuvių Jaunimo suvažiavimą Australijoje, kuris vyko gruodžio 17-tą - sausio 10-tą dienomis. Šioje konfe-rencijoje ji atstovavo Lietuvos Vyčiams, kartu su Rita Zakar-kaite iš Chicago, su kuria susitiko Los Angeles mieste. Jos at-vyko į Sydney ir buvo nuga-bentos į Lietuvį namus, kur susitikto su delegatų apnakvydinusiais lietuviams. Su Rima viename kambaryje apsi-gyveno Daiva Skuodytė, iš sovietinių lagerių į laisvę išleis-to disidentų Vytauto Skuodžio dukte.

Jaunimo kongresas oficialiai prasidėjo Sydney miesto šv. Jo-no katedroje įvykusiomis šv. Mi-šiomis. Po Mišių 120 delegatai

kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Maldas ir šv. Rašto ištraukas skaito Rita Matveikaitė-Kaspu-tienė, Alma Matveikaitė ir Vir-gilijus Kasputis. Mišių eigoje J. S. Bach „Air“ ir Ch. F. Gounod „Ave Maria“ smuiku atlieka Brigita Pumpulytė ir koncer-tine gitara Juozas Kasinskas. Kunigas V. Kriščiūnevičius palaimina santuoką, aiškina jos prasmę ir nuosirdžiai sveikina. „O, Dieve, meilė amžina“ — skamba Astos, Kristinos, Re-ginos ir Vido balsais, smuiku pritariant Brigitai. Religinė muzika ir giesmės pakelia iš kasdienybės, padeda suprasti Mišių ir moterystės sakramen-to didingumą.

Šios dienos visų ir visas dėmesys jauniesiems, jų laimei ir gausiam pulkui. Grįžtančius nuo altoriaus, dar bažnyčios take, jaunuosius pasitinka skautės ir įteikia dar vieną gėlių puokštę vyr. skautei Vilijai.

Laikas sveikinimams, džiaugsmui, draugystei! Vestuvių pokylis čia pat — Kultūros centro didžiulėmis gėlėmis siūtuojančioje salėje. Jaunieji ir jų pulkas, nugalėję užvaras, atspirke saldinais, prabėgę juostų vartus — jaunų draugų būrio nakantriai laukia-mi. Stasė Matveikienė ir Elena Zubrickienė sutinka savo vai-kus su duona, druska, vynu. Draugai nerimsta. Užgrojus akordeonui metasi smagion vestuvinėn polkon savo sukūrin įtraukdami jaunuosius. Merginų kita nuotaka, jos vienos nori savo draugei tarti sudiev, prisiminti jos jaunas nerūpes-tingas dieneles pas motulę augant, dar kartą drauge pasvajoti — Sadutė. Verkiant smuikui, ir pritariant gitarai jaučiama ypatingai lyriška nuo-

taika. Merginos, pasipuošusios tautiniais drabužiais ir pamer-gių avištinės spalvos suknelė-mis, šoka paskutinį šokį nuo-takai, ilgesingai jai įteikdamos pavasario žolynus. Jaunoji juos perduoda savo ir Rimo mam-ytėms... Pavasario žolynai — sveikatos ir laimės simbolis.

Audra Kasputytė ir Linas Gobis sąmojingai ir linksmai supažindina svečius su vestu-vinių pulkų: Vitas Zubrickas ir Birutė Zubrickaitė-Nelson, Vy-tas Mašalaitis ir Alma Matveikaitė, Edmundas Kaspu-tis ir Rita Kasputienė, Paulius Zubrickas ir Kristina Burnham, Jonas Bužėnas ir Audra Naumaitė, Kestas Mašalaitis ir Rūta Naumaitė, Paulius Butkū-nas ir Alma Butkūnienė, Saulius Anužis ir Diana Petrušienė, Andrius Butkūnas ir Kristina Butkūnaitė, Scott Hendres ir Sue Blaine.

Sesutė ir broliukas Jyltė ir Christopher Nelsonai — gėlių ir žiedų nešėjai.

Iš toli atvykę Vilijos giminės — Irena Burnham ir dukra Kristina, Philadelphia; Vytenis Radzevičius su šeima, Conn.; Ri-mo giminės — smuikininkė Bri-gita Pumpulytė, jos vyras muzikas Juozas Kasinskas, Ph.D. ir dukra Alexa, New Jersey; Janė ir Kazys Kauliniai, Aneliora ir Putinas Mašalaitiai; Philadelphia; Petras (Rimo krikšto tėvas) ir Bernadeta Mar-kušiai, Toronto; Stasė (Rimo krikšto mama) ir Jonas Rat-nikai, Florida.

Žodžių sveikina sportininkai ir skautai. Prasmingos giminiių telegramos iš Lietuvos. Rimo šeimos vardu kalba vyriausia sesutė Rita Kasputienė. Melilai sveikina naująją brolienę ir bro-lį ir sveikinimą baigia: „...šiuo metu ir Tėtė džiaugiasi!“ Vilijos mamytės Elenos kalba įrodo amžiną motinos meilę ir rūpestį savo vaikais, jautrumą lietuvių. Paskutinis žodis Rimo, kuris tvirtai taria: „Tėvelis būtų labai laimingas, kad sukūrem lietuvišką šeimą“, džiaugiasi savo ir Vilijos svarbiausia diena gyvenime, dėkoja abiems motinoms ir nuo-taikingai kviečia visus linksminintis.

Kun. V. Kriščiūnevičius ori-ginalia malda palaimina visas gėrybes. Pakyla taurės, prasi-deda vaisės. R. Kaspučio „Ro-mantikai“ grojant — jaunųjų šokis, kurin įsijungia pulkas, giminės, draugai. Prasideda svaigus pokylio triukšmas ir dainos, dainos. Jos lygiateisiai lenktyniauja su šokiais. Links-mos ir viltingos lietuviškos ves-tuvės! Tegyvuoja jaunieji!

taika. Merginos, pasipuošusios tautiniais drabužiais ir pamer-gių avištinės spalvos suknelė-mis, šoka paskutinį šokį nuo-takai, ilgesingai jai įteikdamos pavasario žolynus. Jaunoji juos perduoda savo ir Rimo mam-ytėms... Pavasario žolynai — sveikatos ir laimės simbolis.

Audra Kasputytė ir Linas Gobis sąmojingai ir linksmai supažindina svečius su vestu-vinių pulkų: Vitas Zubrickas ir Birutė Zubrickaitė-Nelson, Vy-tas Mašalaitis ir Alma Matveikaitė, Edmundas Kaspu-tis ir Rita Kasputienė, Paulius Zubrickas ir Kristina Burnham, Jonas Bužėnas ir Audra Naumaitė, Kestas Mašalaitis ir Rūta Naumaitė, Paulius Butkū-nas ir Alma Butkūnienė, Saulius Anužis ir Diana Petrušienė, Andrius Butkūnas ir Kristina Butkūnaitė, Scott Hendres ir Sue Blaine.

Sesutė ir broliukas Jyltė ir Christopher Nelsonai — gėlių ir žiedų nešėjai.

Iš toli atvykę Vilijos giminės — Irena Burnham ir dukra Kristina, Philadelphia; Vytenis Radzevičius su šeima, Conn.; Ri-mo giminės — smuikininkė Bri-gita Pumpulytė, jos vyras muzikas Juozas Kasinskas, Ph.D. ir dukra Alexa, New Jersey; Janė ir Kazys Kauliniai, Aneliora ir Putinas Mašalaitiai; Philadelphia; Petras (Rimo krikšto tėvas) ir Bernadeta Mar-kušiai, Toronto; Stasė (Rimo krikšto mama) ir Jonas Rat-nikai, Florida.

Žodžių sveikina sportininkai ir skautai. Prasmingos giminiių telegramos iš Lietuvos. Rimo šeimos vardu kalba vyriausia sesutė Rita Kasputienė. Melilai sveikina naująją brolienę ir bro-lį ir sveikinimą baigia: „...šiuo metu ir Tėtė džiaugiasi!“ Vilijos mamytės Elenos kalba įrodo amžiną motinos meilę ir rūpestį savo vaikais, jautrumą lietuvių. Paskutinis žodis Rimo, kuris tvirtai taria: „Tėvelis būtų labai laimingas, kad sukūrem lietuvišką šeimą“, džiaugiasi savo ir Vilijos svarbiausia diena gyvenime, dėkoja abiems motinoms ir nuo-taikingai kviečia visus linksminintis.

Kun. V. Kriščiūnevičius ori-ginalia malda palaimina visas gėrybes. Pakyla taurės, prasi-deda vaisės. R. Kaspučio „Ro-mantikai“ grojant — jaunųjų šokis, kurin įsijungia pulkas, giminės, draugai. Prasideda svaigus pokylio triukšmas ir dainos, dainos. Jos lygiateisiai lenktyniauja su šokiais. Links-mos ir viltingos lietuviškos ves-tuvės! Tegyvuoja jaunieji!

JP

Detroito žinios

ABITURIENTŲ BALIUS

„Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų ruošiamas tradicinis Abi-turientų balius įvyks gegužės 14 d. Kviečiame šių metų abi-turientus kuo greičiau re-gistruotis pas V. Viskantiene. Tel. 348-7479.

stovyklavo Adelaidės miesto apylinkėje, kur jaunimo disku-sijos tęsėsi toliau.

Kongresas užsibaigė Melbour-ne, kur buvo aptartas atei-nančio suvažiavimo rengimas. Jis bus rengiamas Kalėdų švenčių metu 1991-mais metais Pietų Amerikos kraštu-se — Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje.

Lietuvos Nepriklausomybės 70-ties metų paskelbimo jubile-jus Amsterdamo mieste buvo atšvėstas vasario 13-tą dieną religinėmis apeigomis, vaka-riene bei kultūrine programa. Pagrindinis kalbėtojas bei pro-gramos atlikėjas buvo aktorius Vitalis Žukauskas.

Genė Gobis Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00 Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytoto adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šest. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DETROITO „KASA“ PRANEŠA

Didįjį Penktadienį, balandžio 1 d., Detroito Lietuvių Federalinė kredito unija „Kasa“ bus atdara tik iki pie-tų — 12:00 val. Didįjį Šeštadienį, balandžio 2 d., „Kasa“ bus uždaryta.

Vienodas galas ir pono ir uba-go.

Lietuviška patarlė

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Iginonėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5489 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėsiusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KUOKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinete perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9. antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinete perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.

KARDIOLOGE
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS

SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Iginonėms
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą; pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

KAS, KĄ KLAIDINA?

Vokiečių okupacijos istorijos
debatų santrauka
JUOZAS ŽYGAS

Mūsų gana ramių ir maurais apaugančioje pelkėje normaliai didelių audrų nėra. Šen bei ten retkarčiais kažkas uodega plekšteli, vanduo suvirpuliuoja ir vėl ramu. Tą ramybę ir maurais apžėlimą sudrumstė stambūs įvykiai: kažkas įmetė didelį akmenį. Tiško vanduo, ir purvai aptėskė daugelio baltas, svarias kelnes. Kilo triukšmas. Nuo čia ir pradėsiame mūsų istoriją.

Pačiame kalėdinių sveikinimų rašymo įkarštyje gruodžio pradžioje, tiksliau pasakius, 1987.XII.3 „Dirvoje“ tilpo Rasos Razgaitienės ir Daivos Kezienės atviras laiškas. Tekstas visuomeniškai žinomas. Pradėjus teirautis, pasirodė, kad apie šį reikalą yra žinoma. Man net parodė sutarties projekto kopiją. Pasitaikė, kad tą sekmadienį, t.y. gruodžio 6 d., buvo Jaunimo centro metinė vakarienė ir prisirinko daug žmonių, daug veikėjų. Tad šiuo reikalu pakalbėjau su kai kuriais Lietuvos Fondo ir LB darbuotojais.

Pradėjus šį reikalą į viešumą kelti, buvau pakviestas dalyvauti LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos posėdyje. Tame posėdyje dalyvavo B. Vindašienė, B. Jasaitienė, J. Urbonas, M. Druga, dr. J. Rakauskas, D. Valentaitis ir daugelis kitų valdybos narių ir darbuotojų. Dalyvavusiųjų tarpe buvo keletas, kurie dalyvavo vadinamoje „politinėje arba dalyvavusiųjų“ konferencijoje Washingtono ir JAV LB XI-tosios tarybos trečiojoje sesijoje St. Petersburgo. Pirmiausia paklausiau, ar tas dr. S. Sužiedėlis nevykęs pasisakymas teisingai yra pacituotas „Atvirame laiške“. J. Urbonas man atsakė, kad teisingai. Toliau paaiškėjo, kad sutartis jau pasirašyta. Reikia, šaukštai jau po pietų. Bendrai iš kai kurių LB veikėjų puse buvo jaučiamas arogantiškumas, o „Americans for Due Process“ atžvilgiu priešiškas iš tu, kurie apsiėmė lietuvių teises ginti. Trumpai sakant, atmosfera nedraugiška ir dar nesiekianti. Tokiam fone reikalai toliau vystėsi. Apie kitas detales pakalbėsime vėliau.

Esant tokioms nuotakoms ir jaučiant LB darbuotojų atsakumą, parašiau rašinį „Bendruomenės slidžiam kelyje“ (Dirva, 1987.XII.24). Už tą rašinį gavau pagyrimą, gavau ir papeikimą. Žinau, kad buvo aštrios. Bet jeigu būčiau gražiai sukirpęs ir nudailinęs, gal būtų likęs nepastebėtas. Dabar, kai paliečiu patriotinę stygą — visuomenines aukas, tai kilo triukšmas. LB veikėjas Br. Juodelis, nenorėdamas laiko gaišti, išplaukė su visa kreiserių eskadra. Cituoju: „... kadangi mano nuomonė yra kitokia, negu PLB, JAV LB tarybos ir krašto valdybos, kitokia negu Lituanistikos tyrimų ir studijų centro vadovybės, Lituanistikos katedros ir Lietuvos Fondo vadovybės, kurie šiam darbui pritarė, yra nesuprantama ir kenksminga privati žurnalistika (Laisvoji Lietuva, 1988.I.21). Reikia, prieš „privatų žurnalistą“ vienvietėje baidarėje išplaukę visi armada. Išpūdi pritrenkiantis ir garantuotas. Didesnio efekto dėlei tas pat rašinys (o gal tai buvo aplinkraštis), buvo pakartotas (Draugas, 1988.I.22). Pasipylė rašiniai, autoriai neišėjo su atviromis krtomis, bet pradėjo ataką prieš rašiusius. Neva tai už faktų iškraipymą apie negirdėtą 60,000 dol. honorarą ir ne teisingai nušviečiamą rašo-

mosios istorijos apimtį. Juo daugiau aiškinosi, juo daugiau painiojosi, o ta nelemta yla vis iš maišo lindo.

V. Volertas, 1988.I.25 kalbėdamas per „Margutį“, savo trumpoje ir gana santūrioje kalboje kaltino blogai suprastą informaciją. JAV LB valdybos pirmininkas turėjo žinoti, kad buvo ne „blogai supраста informacija“, bet nebuvo jokios informacijos.

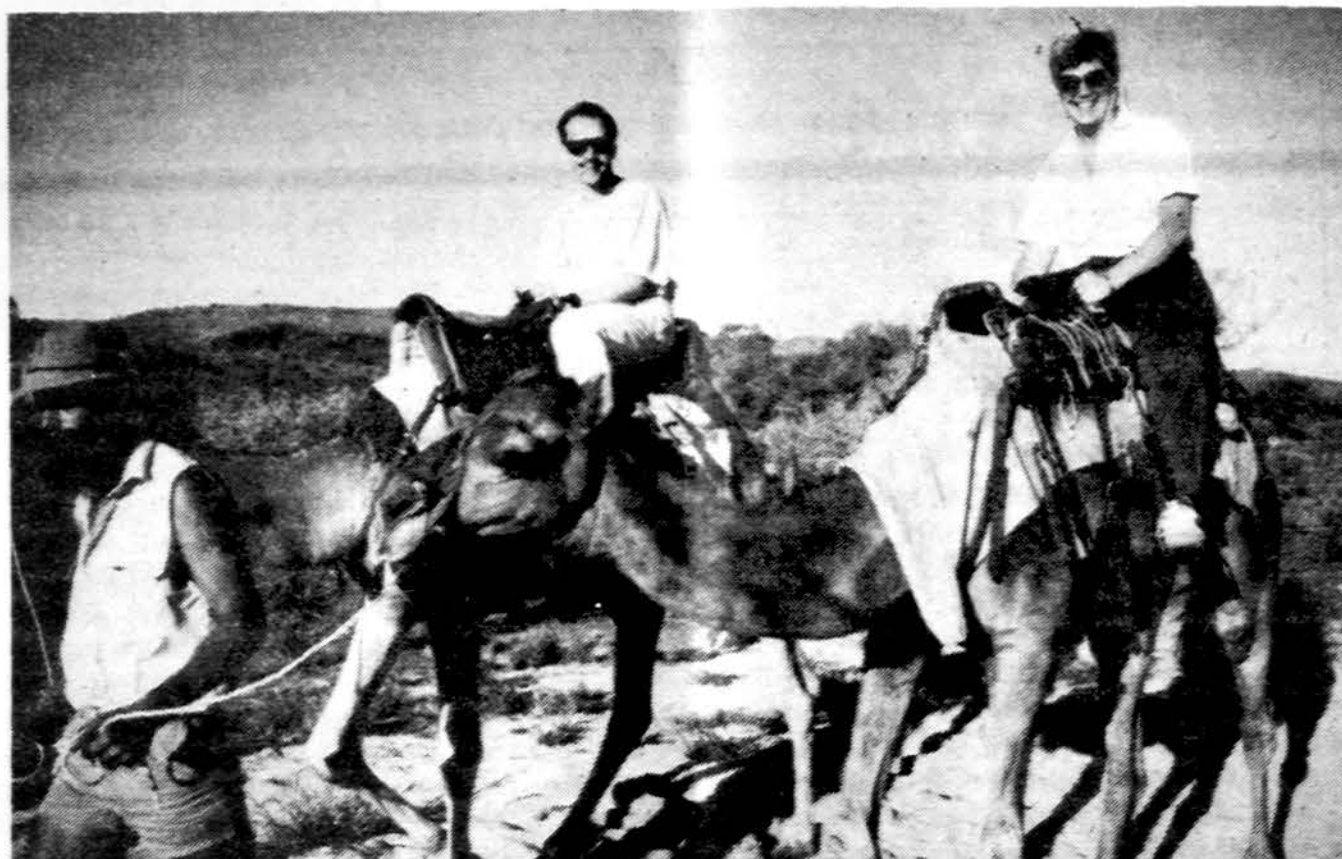
A. Gečys savo rašinyje „Kodėl puolami savieji?“ (Dirva, 1988.I.28) daugiausia taip pat puola savuosius, būtent R. Razgaitienę ir D. Kezienę. „Laiške taip pat kelta LB-nei visa eilė klausimų, kurių nedraugiškas tonas ir noras visuomenėje kelti nesantaiką nepelno atskirų atsakymų. Pradžioje JAV LB krašto valdyba manė visiškai nereaguoti į klaidingais faktais pagristą laišką. (...) Atviro laiško teigimas, kad studija apims tik 1941-1944 laikotarpį, yra laiško autorių fantazijos kūrinys.

2. Laiško autorės klaidina skaitytojus teigimu, kad dr. Sužiedėliui yra skiriama 60,000 dol. suma. (Apie šią sumą ir iš kur ji atsirado, paaiškinsime vėliau gale J.Z.).

4. Dr. Sužiedėlis studiją rašyti buvo pakviestas pasitarus su keliais iškiliais mūsų istorikais (prof. V. Vardžiui ir kt.), Lietuvos Fondo pareigūnais. Tai tokie kaltinimai, svarbiausiais už klaidingą informaciją. O kas tą informaciją turėjo parūpinti? Ar buvo parūpinta? Kodėl informacija reikėjo rankioti iš pašalinių šaltinių?

A. Gečys paremti išėjo V. Volertas „Rėmimas, aukos, par-davimas“ (Draugas, 1988.I.30). Jo rašinyje šiek tiek daugiau informacijos, bet ir jis neišvengia nepabares tų, kurie šį klausimą į viešumą iškelė. „Nežinoma, kodėl „Dirva“ ryžosi ir iki dabar ryžtasi jungtis į šį pamaišymo procesą. Redaktoriaus, išgirdęs apie laiško turinį tarybos sesijoje, jo ieškojo telefonu pas pažįstamus... (mano manymu, redaktoriaus pagirtinas už savo pareigos atlikimą ir norą painformuoti visuomenę. J. Z.). (...) Po ADP laiško pasirodymo čia rašanti telefonu pasiekė ne vienas LB darbuotojas, taip pat ne vienas „Dirvos“ (apskritai kalbant, gero laikraščio) rėmėjas. Žmonės buvo nustebinti, kaip išėjo, kad užsibrėžtas toks brangus, toks neaiškus projektas ir jis pavestas nepatikimam asmeniui“. Geriausias ir daugiausiai žmonių komentuotas tai buvo prieraišas: „Red. pastaba: Taip LB valdyba turėjo painformuoti visuomenę, spaudą, suinteresuotus. Kad ir neaišku, bet geriau nors ir pavėluotai“.

Pats autorius prisipažįsta, kad suinteresuota visuomenė nebuvo painformuota. Žmonės,



Kupraugarių ūkyje savo laimę bando Darius Venclauskas ir Rita Likanderytė, bet juos veda „specialistas“ australas.

kurie skaito spaudą, turėtų žinoti, kas vyksta be asmeniškų skambinimų ar laiško rašymo. Iš kur dabar atsirado ta minima 60,000 dol. suma? Patys LB darbuotojai apie tai kalbėjo. Šio rašinio pradžioje minėtame JAV LB Vid. Vakarų valdybos posėdyje ši suma buvo keletą sykių paminėta. Ir kad būtų lengviau šią piliulę nuryti, J. Urbonas pranešė kita paslapyje laikytą žinią, kad A. Gečui paskirta 20,000 dol. alga. Viena LB darbuotoja net aiktelėjo: „Čia 20,000, ten 60,000 ir vis... tai iš pensininkų — iš senelių“.

Tai gi ta 60,000 dol. suma neišgalvota, bet iš LB valdybos veikėjų lūpų išgirsta. LB veikėjai, prieš kaltindami kitus, bent turėtų žinoti, ką jų valdybos nariai kalba. I šią kontroversiją daug šviesos įnešė adv. Pov. Žumbakio rašinys „JAV LB-ės klaidos atitaisy-mas“ (Draugas, 1988.II.11). Jis rašo: „Man teko dalyvauti posėdyje su dr. Sužiedėliu, dr. A. Razma ir prof. V. Vardžiu Lietuvos Fondo būstinėje 1987 m. rugsėjo 9 d. dr. Razmos kvietimu. Posėdžio tikslas buvo paruošti sutarties projektą Lietuvos Fondui, jei Lietuvos Fon-das nutartų remti krašto valdy-bos siūlymą. (...) Asmeniškai nežinau, kiek žmonių tą projek-tą matė ar kas jiems jį rodė, bet poros dienų laikotarpyje jau buvo tiksliai kalbama apie pro-jekto pramatytą 60,000 dol. sumatą. (...) Washingtono teko dalyvauti su dr. Sužiedėliu simpoziume, kur kaip tik per klausimų sesiją Algimantas Ge-višas paskelbė, kad „Bendruo-menė pagaliau pasirašė kont-raktą ir bus paruoštas veikalas, liečias vokiečių okupaciją“ (Kas dabar nežino, kokios apimties istorija bus rašoma? J. Z.). (...) Blogeje padėtyje atsiradus krašto valdyba gali išsikaupti, ne puldama Rasą Razgaitienę ir Daivą Kezienę, — jų darbas nekelia visuomenėje jokių abejonių, — bet paskelbdama visą kontraktą ir prisitaikydama bei įsijungdama į bendrą darbą“. Maždaug ta pačia tema buvo labai vykęs A.D. veda-masis „Okupacijų laikotarpys“ (Draugas, 1988.I.21). Rašoma taip: „Nenorime pasakyti, kad naujos Lietuvos istorijos ne-

reikia. Ji yra būtina, bet turi apimti visą laiką, kai Lietuva pradėjo eiti nelaimių keliu. Nesakome, kad tokios istorijos parašymo nereikėtų remti, bet taip pat lietuvių visuomenė išei-vijoje turi teisę apie tą istoriją žinoti. Lietuvių tauta neturi būti statoma nusikaltėlių vie-toje, užmirštant, kad ji kentėjo daugiau okupacijų nedalia, negu bet kuri kita Europos tau-ta“. Sapienti sat!

Kai šiuo reikalu išėjau į spau-dą (1987.XII.24), buvau įvykių užklyptas. Neturėjau pirmųjų žinių šaltinių. Dabar turia visą medžiagą, kas spaudoje buvo rašyta. Taip pat ant mano rašo-mojo stalo gulį „Project“ dr. Sužiedėlio pristatyto A. Gečui ir V. Volertui 1987 m. liepos 18 d. Washingtono „Draft Propo-sal, Saulius Sužiedėlis 9-01-87“. „Agreement“ pasirašyta Sauliaus Sužiedėlio ir Vytauto Volerto 10/7/1987. Taip pat turėjau progos, išstudijuoti „Sauliaus Sužiedėlio, Ph.D. Lithuanian War and Refugee Documentation Project — Lithuania During World War II — 1939-1945. Research Report December 17, 1987“. Tai yra nu-matomos istorijos metmenys, apimantys 61 psl. Visa ši aukš-čiau minėta medžiaga yra slap-ta, nepateikta spaudai. Taigi, kas ką klaidina?

Jeigu atmesime dr. S. Sužie-dėlio porą nevykusių pasi-sakymų (dėl kurių jis turėtų iš-siaikinti) ir JAV LB egzektu-vų nesuprantamą slaptumą, i-visą reikalą galima šalčiau ir rimčiau pažiūrėti. Minėtame „Research Report“ (didžiausioje paslapyje laikomame) neradau, nieko, dėl ko reikėtų įplaukus kibiti. Taip pat šiame „reporte“ nėra bandoma nuslep-ti, kad pagrindė bus rašoma vokiečių okupacijos istorija. „Part 3: War, Holocaust and the Nazis 1941-1944 (Research report psl. 35). „It is conceivable that Part Three will make up at least 200-250 pages of the text, constituting as much as 60% of the entire study“ (Res. report psl. 36).

Ivykių eiga

Kad būtų lengviau orien-tuotis, duosiu įvykių kronologiją.

1. Dr. S. Sužiedėlis 1987.VII.18 pateikia „Project“ A. Gečui ir V. Volertui. 2. „Draft Proposal“ S. Sužiedėlis 9-01-87. 3. 1987.IX.9 posėdis Lietuvos Fondo patalpose daly-vaujant dr. A. Razmai, dr. S. Sužiedėliui, prof. V. Vardžiui ir adv. Pov. Žumbakiui. 4. Agree-ment 10/7/87 pasirašyta dr. S. Sužiedėlio ir V. Volerto. 5. Poli-tinėje konferencijoje, įvykusioje 1987.X.23-25 Washingtono, A. Gečys pranešė apie sutarties pasirašymą. J. V. Danys „Poli-tinė konferencija Washingtono“ (P.L. 1987.12/218/Gruodis), šio fakto nepaminė. 6. JAV LB XI-tosios tarybos trečiojoje sesi-joje lapkričio 13-15 d. St. Peters-

burge patvirtino sutarties pasi-rašymą (J.K. Draugas, 1988.I.26). 7. „Dirva“, 1987.XII.3 R.R. ir D.K. „Atviras laiškas Lietuvių Bendruome-nei“. 8. „Bendruomenės slidžia-me kelyje“ (J. Z. Dirva, 1987.XII.24). 9. Spaudoje pasi-rodė visa eilė rašinių, priešingu pasirašytai sutarčiai. 10. „Laisvės kaina mūsų Bendruo-menėje“ (Laisvoji Lietuva, 1988.I.21) Br. Juodelis LB var-du prabilo ne paaiškinamuoju, bet puolamuoju rašiniu. 11. Adv. Pov. Žumbakio rašinys „JAV LB-ės klaidos atitaisy-mas“ (Draugas, 1988.II.11), dau-geliui akis atidarė.

Šias beprasmes diskusijas norėčiau užbaigti mintimi, kad visai nepateisinamas slaptumas ir nesiskaitymas su visuome-ne privedė prie to, kad buvo eikvo-jama energija ir nervai. Katės pieną paliejo, o visuomenė turi laizyti! Vietoje to, kad visi dirb-tume bendrą ir naudingą lietuvių darbą.

Laiškas

KURIAME LIETUVIŠKĄ „ENQUIRER“

Yra liūdna, gaila ir pikta, kad mūsų lietuviškos visuomenės spauda ir keli jos bendradarbiai yra pakeitę informacijos — žinių sklaidimą ir sensacijų, asmeniškų nuomonių pareiškimus. Šie bendradarbiai gal turėtų sudaryti naują dienraštį, kaip amerikiečių Enquirer“?

A. Balašaitienės straipsnis vasario 26 d. „Drauge“ privedė mane prie tokios nuomonės. Ji vėl kala tą pačią dr. Sužiedėlio istorijos temą, kaip Amerikos sporto mėgėjai praėjusios dienos futbolo žaidimą. Yra lengva būti „monday morning quarterback“ ir kritikuoti vakar dieną, reika-laujant kitokių įėjimų. Kiekvienas iš mūsų galime taip elgtis, nesirūpindami reikšmingu darbu.

Lietuvių Bendruomenė demo-krautiškai dirba, savo pareigas vykdydama. Yra taryba, kurios esu narys. Ji renkama visuo-menės. Nepasitikite ja? Taryba patvirtino dr. Sužiedėlio darbą. Jei A. Balašaitienė būtų atvykusi į Floridos tarybos suva-žiavimą (jai, kaip korespon-dentei, turėtų rūpėti tikri faktai) ir susimokėjusi kelionę savais pinigais, kaip aš, tarybos narys, aukojau pinigus ir savo darbo laiką, tai gal tada nereikėtų jai rašyti, kad LB vadai važinėja su žmonėmis jos aukotais pinigais, kas sudaro įspūdį lyg skaitytum „Lithu-anian Enquirer“! (Mano žmona taip pat važiavo savais pinigais).

Atrodo, kad A. Balašaitienė turi laiko ir energijos. Ji gal parašytų istoriją asmeniškai aukotu laiku — nė cento nepraišiusi! Visuomenė būtų dėkinga, vietoje skaičiūsi išsivalgijimus ir melą.

Virgus Volertas

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6189

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamas.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už
apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas-
mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ Wes' 95th Street
Tel. — GA 4-8754

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS
IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dir-
bu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuo-
tai ir sažiningai.
555-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai
parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų
kalbą dr. Algio Mickūno. Antrąjį
laida 1983 m. išleido Kęstučio Butkaus
fondas. Tai labai gera dovana
amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jau-
nimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją
ir dabartinę būklę komunistinės Rusi-
jos okupaciją. Kaina su persiuntimu
\$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940 M.

1987 m. pabaigoje pasirodžiusi
Vytenio Statkaus parengta knyga
susilaukė plataus skaitytojų dėmesio
ir labai teigiamą vertinimą. Knygoje
surinkti duomenys apie nepriklaus-
omos Lietuvos kariuomenės kūrimąsi,
organizaciją, mokymą,
tarybas, ginklavimą ir kt., atseit,
duotas išsamus jos sudėties ir
veiklos vaizdas. Aprašyta ir visa eilė
kariuomenei giminingų organiza-
cijų bei sambūrių. Knygoje 1040
puslapių, per 300 iliustracijų, kelios
spalvotos uniformų ir ženklų
lentelės, įrišta kietais viršeliais.
Knygos išleidimą finansavo
Vyduo Jaunimo Fondas.
Kaina su persiuntimu kainuoja
\$29.00. Illinois gyventojai moka
\$31.00. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

THE CHOSEN PEOPLE

A look into the past
Danielius Ralys

Šioje knygoje kalba knygoje au-
torius dr. D. Ralys istoriškai nagri-
nėja ryšį tarp baltų tautos tautos
istorinio persekiojimo, net jū
žudymo ir jų gyvastingumo per
aštuoniolika šimtmečių „Diaspo-
roje“. Knyga sudaro šeši skyriai.
Paskutiniame daug rašoma apie
Lietuvos žydus: Vytauto Didžiojo
laikais, Nepriklausomoje Lietuvoje,
Rusų ir Nacių okupacijose. Printed
in Toronto, Canada. Kaina su per-
siuntimu 12 dol. Illinois gyventojai
moka 12.80 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLA KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Saži-
ningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosa-
vybę, taip pat pristatysim pagal pagei-
davimą, sąrašą parduodamų namų įsu-
ješkomą apylinkę, mieste ar priemies-
ty. Sinteresuoti prašau skambinti ar
užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Sav. parduoda namą St. Bedes
parapijoje; 3 mieg., 1¼ prausyklos;
įrengtas rūsys su baru; 2½ auto
mūrinis garažas; aptvertas kiemas;
daug įvairių priedų. \$115,400.00. Tel.
582-5020.

Century 21 KMECIK REALTORS

7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nu-
savybę per Amerikos populiariausią
agentūrą, prašome skambinti Danutei
Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patar-
navimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Namas apžiūrėjimui, sekmadi., kovo 27
d., 1-4 v. p.p., 6154 S. Kolmar. 1½ aukš-
to, mūrinis, 29metų; 3 mieg. kamb. pirmo
a. bute; 2 mieg. kamb. antro a. bute;
moderniškos virtuvės ir prausyklos; 3
kamb. butas padės mokėti palūkanas;
aluminio pastogės; 2 auto garažas.
Skambinkite dabar!

Namas apžiūrėjimui, sekmadi., kovo 20
d., 6137 S. Natema. 4 mieg. kamb. mū-
ras; 1¼ prausyklos; didžiulė virtuvė su
ažuolinėmis spintelėmis; ištais rūsys;
užpakalyje namo atvira graži veranda;
erdvus kiemas; nauji kilimai; 2 namų
apvyklos reikmenys; namas puikiai išlai-
kytas. Paskubėkite ir apžiūrėkite šį gražulį
šiandien!

No. 129 — Garfield Ridge special! 4 mieg.
kamb. mūras; 1¼ prausyklos; didžiulė
virtuvė su ažuolinėmis spintelėmis; ištais
rūsys; užpakalyje namo atvira graži veran-
da; erdvus kiemas; nauji kilimai; 2 namų
apvyklos reikmenys; namas puikiai išlai-
kytas. Paskubėkite ir apžiūrėkite šį gražulį
šiandien!

No. 170 — 61st & Pulaski, 6 kamb.
mūras su 3 mieg. kamb., „baseboard“
šiluma; moderniška prausykla; išdažytas
apšildomas rūsys; 2 auto garažas su
autom. atidarymu. Puikiai išlaikytas namas.
Skambinkite dabar!

No. 142 — 72 & Kedzie, naujas mūras su
7 dideliais kambariais; 3 didžiuliai mieg. kamb.;
virtuvėje medinės spintelės; ištais rūsys;
garažas; naujas stogas, šildymo sistema,
kilimai; aluminio apkalimai; gerame stovy-
je; labai švarus. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa-
skambinkite telefonu. „baseboard“
šilumai, joms patarnaus. Mes jums
galime padėti, nes daugiau stengiamės.
Namo įvertinimui skambinkite skubiai —
dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Česlovas Grincevičius VIDUDienio VARPAI Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros
premią)

Šioje knygoje autorius gyvai ir
vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje
Lietuvoje išgyventus atsitikimus.
Tai apysakų, novelių ir legendų
rinkinys, kurį kiekvienas turėtų per-
skaityti ir pasigrožėti autoriaus jau-
dinančiais pasakojimais.

Išleido LK klubas Chicago, 1985.
Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois
gyv. moka \$5.32.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629



Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas su Atstovų rūmų pirmininku James Wright Lietuvos Nepriklausomybės sukakties progą. Iš kairės: dr. Jonas Genys, kongr. J. Wright, Margarita Samatiene, Romas Kasparas ir Milda Vaivadienė.



Kanados Lietuvių Jaunimo sąjungos išrinkta nauja valdyba, dalyvaujant Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Alvydui Sapliui ir vicepirm. Mirgai Šaltmiraitė. Iš kairės pirmo eilės: sekr. Lina Mockutė, Vida Dirmantaitė, pirm. Loreta Stanulytė, vicepirm. Ona Žukauskaitė; antroje eilės: Aurelija Karasiejūtė, Audra Pužerytė; trečioje eilės: Jonas Azubalis, Gintaras Sendžikas — išd., Ričardas Kalendra ir Romas Garbaliuskas.

RINKIMŲ ĮKARŠTYJE

BRONIUS NAINYS

Toks įkarštis Amerikoje pasirodo kas ketvirtį metų, kai reikia išrinkti prezidentą, ir dar daugiau temperatūra pakyla, kai Baltuosiuose rūmuose sėdintis prezidentas baigia savo antrąją kadenciją ir kandidatuoja nebegali. Šie ir yra tokie pakilusios temperatūros įkarščio metai. Reagas baigia savo aštuonerių metų prezidentavimą ir savo kėdę gera valia turi atiduoti kitam. Dėl jos ir prasideda varžybos. Bush, Dole, Dukakis, Jackson ir dar koks pustuzinis lupasi liežuviu iki apalpimo, siekdami didžiausio prestižo pasaulyje tarnybos. Dabar „mušasi“ atskirai respublikonai tarp savęs, o demokratai tarp savęs, o išrinktas savo kandidatus, pradės luptis vieni su kitais. Idomus tas vyksmas, jeigu ne dėl ko kito, tai bent dėl pramogos: žiūrėti tas grumtynes televizijoje, skaitai spaudoje, kaip tie kandidatai išdarinėja visokias cirkiškas komedijas, tauškia niekus, prikalba tuštybių, kokių tik „ant seilės“ užsėda, prižada kalnus visokių gėrybių, gerai žinodami, kad niekas tais pažadais netiki. Nes jais netiki nė jie patys. Bet taip jau Amerikoje yra ir greičiausiai dar ilgai tos visos keistenybės šį kraštą maitins. Europiečiams, ypač lietuviams, mažai prie demokratiško vyksmo pripratusiems, iš karto tos visos komedijos atrodo juokingos ir gal net gerokai gėdingos, net už pačius kandidatus raustant, išgirdus, kaip jie patys save susiriesdami giria. Bet dabar su tokiais nuotaiškomis susigvenom ir atrodo, kad tai yra normalu, taip reikia ir kitaip negali būti. Pradedam įsisąmoninti

amerikietiška gyvenimo logika: jeigu jau ne pats savęs negirsi, aiškindamas, kad pasaulyje esi gambiausias, geriausias, gudriausias ir išmintingiausias, tai kas tada tave girs? O balsuotojai galvoja, kad jeigu tuose pasigyrimuose yra nors 10 nuosimčių teisybės, tai vis tiek dar esi pakankamai gudrus būti prezidentu. Ir balsuoja, nors ir žinodami, kad ta visa tauškalyne tesiekia tik prisimedžioti balsų rinkimams ir nieko daugiau.

Gal dar ne iki tokio didelio laipsnio, bet šia kryptimi visgi šiek tiek esame paslinkę ir mes. Demokratiškus rinkimus vykdome ir Lietuvoje. Jeigu yra šiek tiek panašūs ir į šio krašto rinkimus. Nemanyčiau, kad šio krašto demokratiškas vyksmas būtų geriausias pasaulyje ir mums sekimas pavyzdys — mums reikėtų pasirinkti geresnius, ramesnius ir ne tokius „skystus“ bei pagyrūniškus būdus, tačiau, kol geresnių neturime, aplinka bent iš dalies pratina prie šios šalies papročių.

Atrodo, kad pamažu jais jau persimam. Šiais metais juk ir pas mus vyksta rinkimai. Išvija renka atstovus į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, o JAV Lietuvių Bendruomenė renkasi sau tarybą. Kandidatai taip pat ieško balsų, ypač norintieji būti išrinkti į JAV LB tarybą. Tas balsų medžiojimas kartais ir parodo turintis amerikietiškus rinkimų atspalvį, nors triukšmo tai ne vieno nuosimčio nesukelia, lyginant jį su amerikietiškos balsų medžioklės įvairiomis kryptimis pyškančiais garsais.

Taip be didelio triukšmo, bet balsų medžiojimui visus JAV

LB Vidurio Vakarų apygardos kandidatus į JAV LB XII-tąją tarybą vieną penktadienio vakarą pokalbiui buvo suaukusi šios apygardos valdyba. Kartu prie kvietimo buvo nurodyta ir tema, kuria kiekvienas kandidatas turėjo pasisakyti. Vieniems tai patiko, kitiems nelabai, tačiau per daug išskrypti iš nurodytos temos ne vienas nesistengė, matyt, norėdami įtikinti balsuotojams: būti geri, drausmingi, solidarūs, bendruomenininkai.

Ne visi kvietieji susirinko, dėl įvairių priežasčių gal apie pusę kandidatų šioje balsų „medžioklėje“ nedalyvavo — matyt pasitiki savo jėgomis — tačiau iš susirinkusiųjų nuotaikų atrodo, kad bent atvykusieji į rinkimus kreipia rimtą dėmesį. Gaila, kad tų klausytojų buvo ne kiek daugiau, negu kandidatų. Bet tą padėtį gerino spaudos stalias, prie kurio sėdintieji laikraščio bendradarbiai viską užsirašinėjo, žymėjosi, lyg ir bauginami kandidatų nepaslysti ir nenukalbėti nieku. Negerai ką nors apie kandidatą parašys, ir balsų jam nebus.

Kalbėdami lietuviškas temas: lietuviškas veiklos temas: lietuviškas švietimą, kultūrą, politiką, organizacijos klausimus. Aiškinome klausytojams tuos pačius reikalus, kuriuos jau daugybę kartų jiems ir sau patiems aiškinę kiekviena pasitaikiusia proga, sakydami, ką ir kaip reikia daryti. Tik kaip visada, taip ir šį kartą neturėjome atsakymo į klausimą, kodėl tie visi aiškinimai nevirsta darbais ir neduoda mums norimų rezultatų? Buvo prisiminti ir praėjusių tarybų aibės nutarimai, daug kartų kartotų ir tebekartojamų, jau ir patiems nutarėjams nusibodusių, tačiau ir čia neatrodė, kad jiems mažinti receptai būtų paveikūs. Idomu buvo ir tai, kad šiame pokalbyje neiškilo neseniai aštriai pasireiškusių ir dar dabar spaudoje garsiai tebeskampančios Vilniaus apvalaus stalo ir dr. Sužiedelio kontroversijos. Buvo jos paminėtos, tačiau praslinko visiškai tylomis.

Nežinau, ar po tokio pokalbio koks nors kandidatas gaus daugiau, o kitas mažiau balsų, tačiau aplamai tokie pokalbiai naudingi. Jie prisideda prie puoselėjimo mums dar vis gerokai svetimo demokratiškų rinkimų vyksmo. O tokių pokalbių aprašymai spaudoje padeda supažindinti visuomenę su rinkimais ir atkreipti į juos didesnį dėmesį, nors tiesiogiai

A.A. INŽ. EDVARDO ŽITKAUS 5 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Nemari tradicija, nemarus ilgesys, maldos žodžiai lydi mūsų žingsnius mirusiųjų mieste Šv. Kazimiero kapinėse. Švyti pirmieji pavasario saulės spinduliai, skardena grįžusių paukščių balsai, sveikinasi kapų įvairiaspalvės gėlytės snieguolės. Netoli graži, didingų paminklų su kilniais žodžiais, atskirame dideliame plote, kur yra daug kapų, yra tik vienas didelis paminklas — šventųjų Petro ir Pauliaus. Tai gražus ir prasmingas simbolis dangaus vartų vadovų — dangaus karalystės, kur visi lygūs tarp lygiųjų. Čia pasirinkta vieta mirusiesiems mena pirmųjų krikščionių katakombų kapus, kur nedideliame akmenyje iškalta tik pavardė ir gyvenimo metai. Jiems mirtis yra lyg tas auksinis raktas, kuris atidaro vartus į amžinąjį gyvenimą, simbolinis gyvenimo apvainikavimas. Mes stovime prie inž. Edvardo Žitkaus kapo, maldose kartodami Jono Evangelijos žodžius: „Kaip Tėvas prikelia numirusius ir juos atgaivina, taip ir Sūnus grąžina gyvybę, kam tik panorėjęs... Nesistebėkite, kad ateis valanda, kai visi gulintieji kapuose išgirs jo balsą...“

1983 metų balandžio 3 d., Velykų ankstyvojo ryto vartams gaudžiant, Edvardas Žitkus baigė žemiškojo gyvenimo paskutinę valandą, kai bažnyčiose skambėjo psalmės žodžiai: „Man rodysi kelią, kuris į amžinąjį gyvenimą veda, tavo

dešinėj bus per amžius linksmybės...“ Ta graži ir prasminga tikinčiųjų lietuvių tradicija minėti mirties 5 metų sukaktį ji šiais penktajiais po mirties metais idėmiai vėl sutapo su Velykų diena, kada Edvardas mirė. Tą dieną už mirusį Mišias atnašaus Šv. Augustino kapucinais vienuoliai, o balandžio 4 d. Chicagoje jėzuitai. Religiškai pasirusęs a.a. Edvardas pasitiko mirtį, religinėmis maldomis jį prisimins artimieji ir draugai.

A. a. Edvardo gyvenimo kelias pasižymėjo asmeniniu kuklumu, plačiašakiai ištikimu draugiskumu, siekimu tiesos ir mokslo, išdidžiu pareigingumu. Nesigrūmė dėl aukštybių, bet į tą vietą jį rikiavo atlikti darbai, profesiniai pasiekimai. Visuomeniniame gyvenime buvo jautrus lietuviškuose išpareigojimuose, aktyvus savo ištikinimuose, ištikimas lietuviškai tautinei sąžinei. Dirbančius pagerbdavo, paremdavo, žodinius veikėjus palydėdavo šypsena. Jis būrė draugus, draugai ištikimai būrė apie jį. Spinduliavo ištikimai jautri šeimos meilė. Akmenyje iškalto a.a. Edvardo Žitkaus pavardės raidės be skulptoriaus puosmenų poetinių žodžių dvasiniai prakalba apie jo neketų kelio kilnumą, didingumą, lietuviškais žvaigždėmis papuoštus praeities metus.

Vytautas Kasniūnas

kandidatams jie mažai tepadeda.

Iš praėjusių rinkimų patirties atrodo, kad visuomenė kandidatus pažįsta ir už ką balsuoti žino. Bendruomenės rinkimuose visuomet daugiau balsų gauna daktarai, kunigai ir jaunimas, žinoma, ir tie, kurie kalbomis moka visiems įtikinti. Bendruomenininkų aplinkoje kalbėk vienai, tarp Altos žmonių kitaip, tarp vlikininkų dar kitaip, o reorgų ratelėje išlupk kailį bendruomenininkams ir pirmą vietą rinkimuose užtikrinta. Jeigu tokią Dievo „dovana“ turi, daugiau tau nieko nebereikia — į viršūnes plauki kaip per vandenį. Bet jeigu esi tikras darbininkas, ne posėdžiautojas, bet rezultato ieškotojas, tačiau turi aiškų, tvirtą ir svarbiausią visuomenei viešai žinomą nusiteikimą vienu ar kitu atžvilgiu džiaukis, jeigu kaip nors į tarybą pralysi sąrašo uodegoje. Visiškai nesvarbu, kokie tavo praeities darbai ar ateities planai bebūtų. Atrodo, kad visuomenei tai nėra taip svarbu. Galbūt idomiausias mūsų visuomenės nusiteikimas yra jaunimo atžvilgiu. Jauniems kandidatams jį balsų negaili, nepaisydama, kad tas jų išrinktas kadencijos metu ne

karto į sesiją nenuvažiuoja nei kitoje Bendruomeninėje veikloje nedalyvauja ir, ko gero, dar iš viso nežino, kas ta Bendruomenė yra. Dėl tokio nusiteikimo dažnai rimti vyresnieji darbininkai net ir kandidatuoti nenori, nors taryboje jie galėtų ir labai naudingi būti. „Eik, tu, į peklą molio minti“ — pakalbinti atsako. „Pristatysit vaikų, ir mane nuneš“, ir bus tik sarmata...“

Bet... ką gi padarysi. Tokie mes esam, taip gyvenimą suprantam, taip ir rinkimuose elgiames. Kaip mokam, taip vieni kandidatuojam, kaip mokam, taip kiti balsuojam. Ir ne vienas dėl to negalim nei pykti, nei kam nors priekaištauti. Bet visgi būtų gerai, kad iki rinkimų daugiau kandidatų prabilų spaudoje. Ne vien tik dėl savęs pasigarsinimo, nes prasižyjęs gali „nusigarsinti“ ir pralaimėti, bet aplamai dėl naudos bendram lietuviškam reikalui, darbiui, tikslams. Ypač padėtų geros mintys, kaip tas visas rezoliucijas bei nutarimus paversti darbais ir rezultatais. Gal padėtų ir būsimoje taryboje turėti daugiau darbininkų negu posėdžiautojų? Juk lengva nutarti, kai žinai, kad pačiam nereikės tų nutarimų vykdyti.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

MARIJA JATULYTĖ GIRDVAINIENĖ

Š.m. kovo 24 d. sueina dešimt metų nuo mūsų mylimos Mamos Marijos Girdvainienės mirties.

Prabėgo jau dešimt metų liūdesys, tačiau mūsų Mamoms prisiminimas liko gyvas mūsų širdyse.

Šv. Mišios už velionės sielą bus atnašaujamos šeštadienį, kovo 26 d., 10:00 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicago, IL.

Nuosirdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti savo maldose mūsų brangią a.a. Mamą.

Sūnūs Kęstutis ir Vytautas su Vita

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1988 m. kovo mėn. 24 d.

5

300,000 DOL. STUDENTAMS

Mokykla Metropolitan Skills Center, 700 W. 63 St., Chicagoje, moksleiviams turės išmokėti 300,000 dol., gražinant

inašus ir pridedant kompensaciją. Mokykla buvo pasiūlysi duosianti eilę naujų kursų, kurių visai nedavė. Ir keletas kitų Chicago mokyklų dėl panašių trūkumų įkliuvo.

A.†A.

VLADAS POLIKAUSKAS

Gyveno Palos Hills, anksčiau Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1988 m. kovo 22 d., 9 val. ryto, sulaukęs 80 m. amžiaus.

Gimė Latvijoje. Amerikoje išgyveno 27 m. Anksčiau gyveno Anglijoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Sofija Šneiderytė, dukterys: Irena Dumašienė ir Vera Ricketts su vyru John; anūkai: Lisa ir Andrew Dumašiai, Christopher ir Michael Ricketts ir kiti gimines.

Priklausė Anglijos lietuvių klubui, Šv. M. Marijos Gimimo parapijos chorui.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, kovo 24 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 25 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukterys, anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

LEOKADIJAI GAILIUŠIENEI

mirus, jos liūdintį vyrą ANTANĄ, dukras MARYTĘ, JURATĘ ir anūkus nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

J. ir M. Mikonai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003



Ukrainiečių ansamblio „Hromovytsia“ administratore (kairėje), sokių mokytoja Roxana Dykyj-Pylpeczak ir „Grandies“ vadovė Irena Smieliauskienė Jaunimo centre po abiejų ansamblių pasirodymo.

Nuotr. B. Jasaitienės

APLINK MUS

x PLB Vasario 16 gimnazijai remti centrinis komitetas rengia vakaronę kovo 25 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Kalbės Andrius Smitas, Vasario 16 gimnazijos direktorius, o skaidrių montazę matysime, kaip gyvena Punksko lietuviai. Vakaronėn kviečiami ir laukiami visi seni, jauni, maži, dideli, mokiniai, tėvai, seneliai ir visi kiti.

x Verbų sekmadienio priešpiečiai Jaunimo centre bus tuoj po rekolekcijų Jėzuitų koplyčioje, tai yra apie 11:30 val. Kviečiami visi dalyvauti, ypač tėvai su mažais vaikais. Reikia tik iš anksto registruotis, kad nepritrūktų vietų prie stalų.

x Priešvėlykinis pyragų ir margučių išpardavimas Vyresniųjų lietuvių centre bus kovo 30 d., trečiadienį, nuo 1 val. p.p.

x Koalicija, kuriai vadovauja Antanas Mažeika, skelbia, kad OSI jau išleido 24 milijonus mokesčių mokytojų pinigų, o apsigynimui išleista iš privačių šaltinių jau 2 milijonai dol. Koalicija yra sukurta konstituciniam teisingumui Amerikoje atstatyti.

x Kun. J. Tadaraukas, Toronto, Kanada, mūsų nuosirdus rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratesdamas prenumerata 1988 metams vėl atsiuntė visą šimtinę dienraščio paramai. Nuosirdus aciū.

x Dipl. teisin. Marijonas Snapstys, žmona Nijolė, dukros Vytė ir Rūta, Viešpaties Prisikėlimo džiaugsmingo dienoje, sveikina visus gimnaisčius, bičiulius, bendraminčius bei geros valios tautiečius ir linki jiems ir jų šeimoms džiaugsmingo Aleliuja! Ta proga pridėjo auką „Draugui“. Labai aciū.

x Juozas Steponaitis, Chicago, Ill., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, pratesdamas prenumerata, pridėjo visą šimtinę su prierašu: „... bet „Draugas“ tegul ir toliau lanko mano pastogę kaip tikras draugas“. J. Steponaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x Dr. Petras ir Laima Žemaičiai, Canton, Mich., nuolatiniai „Draugo“ rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratesę prenumerata 1988 metams su visa šimtaine. Nuosirdus aciū už savos spaudos palaikymą.

x Valentinas Račiūnas, Chicago, Ill., parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratesę prenumerata 1988 metams. V. Račiūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x Antanas Giniotis iš Chicago, Ill., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, lankėsi administracijoje ir už kalėdines korteles ir kalendorių įteikė 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Kazimieras Valis, Maywood, Ill., Pranas Gudaitis Lockport, Ill., Ursulė Linkus, Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Willow Springs, liuksu-sinis 2 mieg. butas; yra virykla, šaldytuvas, vėsinimas. Duoda ma šiluma. Be gyvuliukų; šeimnininkas lietuvis. **Willas & Assoc., Inc. Tel.: 839-8455.**

(sk)

x Rastas žalias šalikas po „Draugo“ koncerto Marijos aukšt. mokyklos salėje. Kas šaliką yra pametęs, prašomas atsiimti „Draugo“ administracijoje darbo metu.

x Marijos aukšt. mokyklos Tėvų klubas balandžio 8 d., penktadienį, turės mokyklos salėje žaidimų vakarą. Žaidimai prasidės 7 val. vak. Bus galima laimėti ir dovanų pinigais.

x Šv. Kryžiaus ligoninė nuo kovo 7 d. turi pramonės, esančios kaimynystėje, darbininkų aptarnavimą. Tai gali pasinaudoti ypač persvietimui, susižeidimams ir trumpiems greitojo aprūpinimo reikalingams. Skambinti tel. 471-8800.

x Antanas Poskočimas pademonstruos Rūpintojėlių ir lietuviškų kopytėlių iš medžio dirbimą kovo 27 d., sekmadienį, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Šių medžio kūrinių demonstravimas prasidės 1 val. p.p.

x „Elta“, Information Bulletin, vasario mėnesio numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje anglų kalba informuojama apie planuojamą Vasario 16 d. šventimą ok. Lietuvoje, taip pat įvairūs kitataučių atsiliepimai apie Pabaltijo tautų okupaciją, kurią įvykdė ir t. b. laiko Sovietų Sąjunga.

x Patikslinimas „Draugo“ kovo 9 d. laidoje, rašant apie Baltimore, buvo klaidingai išspausdintas pavasarinio renginių kalendorius. Turėjo būti: **Birželio 4-5 dienomis** lietuvių festivalis (ne balandžio).

x Kun. Simonas Morkūnas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Sioux City, Iowa, nuosirdus „Draugo“ ir kitų gerų darbų didelis rėmėjas, dienraščio paramai vėl atsiuntė 50 dol. auką. Nuosirdus aciū.

x Vaclovas Valys, Cleveland, Ohio, pratesdamas „Draugo“ prenumerata, atsiuntė visą šimtinę. V. Valį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Morta Norkus, Toronto, Ont., Kanada, pratesę „Draugo“ prenumerata su visa šimtaine. M. Norkų įrašė ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už paramą labai dėkojame.

x Kun. Joseph Grabys, Watervliet, N.Y., dr. Liudmila Petrasauskas, Oak Park, Ill., A. Kurkulis, Wheaton, Ill., J. ir K. Kirvaitis, Oak Lawn, Ill., V. Dzigas, Omaha, Nebraska, Algirdas Vaitkus, Newbury Park, Cal., Edvardas Čizinauskas, Freeport, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Nuosirdus aciū.

x Skautininkas Antanas Pauzuolis, Chicago, turtų ryšininkas, mokėdamas sąskaitą už Kaziuko mugės garsinimą, pridėjo 20.45 dol. auką dienraščiui paremti. Skautai ne pelno organizacija, pati didelėmis pastangomis telkianti lėšas savo veiklai plėtoti, didžiai vertina „Draugą“ už jo talką lietuviško jaunimo ugdymo darbe. Nuosirdus aciū.

x Norman Burstein, Skokie, Ill., žinomas moteriškų kailių prekybininkas, lankėsi „Draugo“ administracijoje ir ta proga paaukojo 25 dol. dienraščio palaikymui. Nuosirdus aciū.

x Linda Bendoraitis, Hollywood, Fla., nuosirdi lietuviškos spaudos rėmėja, pratesdama „Draugo“ prenumerata, pridėjo visą šimtinę dienraščio stiprinimui. L. Bendoraitį skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Krist. Daugirdas, Wilmette, Ill., parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratesę prenumerata 1988 metams. K. Daugirdą skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.



Prie vėsių stalo Marijonų salėje po „Draugo“ koncerto kovo 20 d. Iš kairės: sol. Birutė Dabšienė-Vizgirdienė, Irena Kerelienė, sol. Ričardas Daunoras ir akompaniatorius muz. Alvydas Vasaitis.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LB RINKIMAI VID. VAK. APYGARDOJE

JAV LB XII tarybos rinkimai bus balandžio 9-10 ir 16-17 dienomis apylinkių rinkiminėse būstinėse tiems, kurie balsuos asmeniškai. Išsiuntinėti balsavimo laiškeliai gali būti grąžinami nurodytu adresu iki balandžio 18 d. — balandžio 17 d. pašto antspaudu.

JAV LB Vidurio Vakarų apygarda yra suskirstyta į 4 rinkiminius rajonus. Didžiausia rinkiminį rajoną sudaro Chicago su savo priemiestiais (rajonas 1-4). Penktąjį rajoną sudaro Wisconsin LB apylinkė ir Waukegan-Lake County LB apylinkė, kur kandidatuoja advokatas iš Kenosha Antanas Milašauskas ir mokytoja iš Waukegano Rima Kašubaitė-Binder. Šeštąsį rinkiminį rajoną sudaro iš East Chicago apylinkės, Indianos valstijoje, gyvenančių lietuvių ir Beverly Shores bendruomenininkų. Šeštojo rajono kandidatai yra dr. Kazys Ambrozaitis, Jonas Vaznelis ir Birutė Vilutienė, East Chicago apylinkės pirminkė.

x L.S.T. Korp! Neo-Lithuania vyriausios valdybos, Chicago, Ill., vienas iš narių lankėsi „Drauge“ ir įteikė 25 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame.

x Karolis Milkovaitis, šaulių ir kitų lietuviškų organizacijų darbuotojas, daug metų gyvenęs ir veikęs Chicagoje, galiausiai įsikūrė gražiamoje Kalifornijos R. Nixono gimtajame miestelyje. Draugų ir bičiulių žiniai jo adresą yra: K. Milkovaitis, Villa Pacifica, 415, 18421 Lemon Drive, Yorba Linda, CA 92686, tel. 714-777-1617. Adreso pakeitimo proga pridėjo 20 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės redakcijai ir administracijai. Nuosirdus aciū.

x Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komiteto Philadelphia, Pa., pirminkė Teresė Gečienė mums rašo: „Ivertindami Jūsų pagalbą garsinant Philadelphiaje surengtą Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimą siunčiame 50 dol. auką „Draugui“ paremti“. Nuosirdus aciū už savos spaudos rėmimą.

x Ona Remeikienė, Cicero, Ill., pratesdama dienraščio prenumerata, pridėjo ir 25 dol. jo stiprinimui. O. Remeikienę skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Krist. Daugirdas, Wilmette, Ill., parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratesę prenumerata 1988 metams. K. Daugirdą skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

tenė, East Chicago apylinkės pirminkė.

Septintas rinkiminis rajonas sudarytas iš šių miestų: Omaha, Nebraska, East St. Louis, Missouri, Sioux City, Iowa, Kansas City, Kansas, Hot Springs, Arkansas, Denver, Colorado. Kadangi, šie miestai neturėjo savo kandidatų XII LB tarybai, tai jiems yra pasiūsti 1-4 rajono kandidatų sąrašas ir jie kviečiami balsuoti už šiuos kandidatus, kaip ir Chicago bei priemiestių LB nariai.

Adickas Kazys, 62 m., ūkininkas, LB narys, Činkus Jonas, 26 m., chemikas, LB narys, Daulienė Salomėja, 61 m., mokytoja, LB apyl. vald. pirm., Dočkus Kostas, 70 m., inžinierius, LB apyl. vald. narys, Drunga Mykolas, 39 m., publicistas, LB tarybos narys, Eidukaitė, Gailė, 22 m., studentė, LB ir Jaun. s. narė, Jasaitienė Birutė, 57 m., med. technikė, PLB vald. narė, LB tarybos narė, Jokubauskas Stasys, 73 m., inžinierius, PLB vald. vicepirm., Juodelis Bronius, 63 m., pedagogas, JAV LB KV vicepirm., Jušienė Rūta, 40 m., Sr. viceprezidentė — Standard F. Savings, LB apyl. vald. narė, Kaunas Ferd. Vyt., 66 m., gydytojas, buv. LB tarybos narys, Kisieliūnas Petras, 70 m., gydytojas, LB tarybos narys, PLB garbės teismo pirm., Kojelytė Daina, 35 m., advokatė, PLB vald. narė LB tarybos narė, Laukaitis Kazys, 62 m., prekybininkas, JAV LB kontrolės kom. narys, tarybos narys, Miliauskaitė Rasa, 27 m., studentė, LB narė, Nainys Bronius, 67 m., inžinierius, buv. Vid. Vak. apyg. vald. pirm., JAV LB pirm., PLB vald. pirm., PLB redaktorius, Norušis Linas,

P. 30 m., nekilm. turto įkainotojas, LB apyl. vald. narys, Polikaitis Juozas, 52 m., inžinierius, LB tarybos narys, Račkauskas, Jonas, 46 m., profesorius, JAV LB Sviet. pirm., Razma Antanas, 65 m., gydytojas, LB tarybos narys, JAV LF buv. vald. ir tarybos narys, Spurgytė Asta, 26 m., studentė, LB narė, Valentinaite Danguolė, 51 m., buhalterė, LB tarybos narė, JAV vicepirm. ir Socialinių reikalų tarybos pirminkė.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba kartu su šios apygardos rinkimine komisija suruošė susitikimą su kandidatais. Iš 27 kandidatų kovo 11 dienos vakaronėje dalyvavo 18 ir jie visi turėjo progą pasisakyti, kas yra gero nuveikta, ką reikėtų dar atlikti ir ką būtų galima pakeisti ar patobulinti.

Vakaronę pravedė Birutė A. Vindašienė, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos pirminkė, talkininkaujant vicepirm. Povilui Norvilui, sekretorei Danguolei Ilginytei, išdėdinti Jurgiui Matusevičiui, o taip pat pagalbėjo ir rinkiminės komisijos narė Juzė Ivašauskienė. Vakaronėje dalyvavo ir apygardos rinkiminės komisijos pirm. Jonas Levickas, ryšininkas su apylinkėmis Jonas Rugelis, apygardos rinkiminės komisijos narys spaudos reikalams Juozas Šlajus, kurio kvietimu vakaronėje dalyvavo spaudos atstovai Antanas Juodvalkis, Vytautas Radzius, J. Žemaitis ir Br. Juodelis.

Kandidatai pasisakė įvairiais LB veiklos klausimais: socialinei pagalbai mūsų vyresniesiems sėkmingai vadovauja JAV krašto valdybos vicepirm. ir Socialinių reikalų tarybos pir-

mininkė Danguolė Valentinaite.

Buvo pasisakyta švietimo reikalais, jaunimo veiklos reikalais, finansiniais rūpesčiais, kultūrine veikla, politiniais pasireikšimais, organizaciniais reikalais ir net religine veikla.

Vaisių metu maloniai pasikeista nuomonėmis artimųjų būreliuose, o diskusijos nusitęsė net iki 10:30 val. nakties. Maloniai praleidę vakarą su kandidatais skirstėmės namo.

Birutė Vindašienė ETNOGRAFINIO ANSAMBLIO VAKARAS

Pedagoginio lituanistikos instituto etnografinis ansamblis kovo 19 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje pastatė rugiapiūtės pabaigtųjų šventės vaidinimą. Tai rugiapiūtės dainos, liaudies oracijos, maldos, atspindinčios pagarbą mitologiniams gamtos elementams.

Vaidinimo autorius — Arvydas Žygas, kuris yra ir etnografinio ansamblio vadovas. Ansamblio administratoriai — J. Račkauskas ir Vida Brazaitytė. Chorvedės — Emilija Sakadolskienė, Danutė Rukšytė, Dalia Polikaitytė. Scenografika D. Žemaitaitienės ir A. Žygo.

Scenoje pasirodė apie 30 jaunųjų aktorių. Tikras jaunimo teatras, pasiryžęs iškelti liudies kūrybos lobius, kuriuos surinko Arvydas Žygas, 1976, 1978 ir 1979 m. keliaudamas po Punksko-Seinų apylinkes. Skambėjo liaudies dainos, suartinės, pajavirinant tautiniais šokiais, su dialogų įtraipais. Programoje buvo įrašytos vietos, kur kuri daina surasta, pažymint parapijas, kaimus.

Pradžioje dr. J. Račkauskas padėkojo susirinkusiems. Pažymėjo, kad vaidinimas statomas trečią kartą. Dukart su nuostoliais, dabar tikisi išsikaupti. Specialiai buvo pastatytas lektorius, sulaukęs 90 m. amžiaus. Jam prisegta gėlė.

Žiūrovų dėmesį patraukė scenoje ryškiai rodomos liaudies darbų skaidrės ir visą scenos dugną užklojęs milžiniškas rugių laukas. Vaidzas buvo įspūdingas, arčiau buvo milžiniškos smilgos, gėlynas. Dekoracijos skolingos, reikėjo sumokėti 700 dol. Visi jaunieji aktoriai, baltais liaudiškais drabužiais apsirengę, dainavo liaudies dainas, sutartines. Visi susidainavę. Linksmumą davė per sceną „pravaroma“ dirbtinė kiaušė. Scenoje švytavo dalgiai, merginos rinko į pėdus, Gyvatėi „igėlus“ skambėjo liaudiški užkalbėjimai.

Jaunieji aktoriai savo dainose, vaidyboje išgyvenę i liaudies stiliu. Vaidintojai lengvai sudarė ryšį su publika. Kai jaunuolė pragydo rauda, gailėdama mirusios motinos, kai kurios žiūrovės verkė.

Galima buvo stebėtis, kaip mūsų jaunimas taip tobulai pagavo liaudies dainų stilių ir tarmę. Publiškai buvo staigmena, kai į sceną inėse dvi gyvas vištas ir gaidį. Dainuodamos mergaitės lupo bulves, raikė duoną, ruošdamos vaises. Dialoguose įvesta ir liaudies humoro, kaip ir kai kuriose dainose. Visas vaidinimas liaudies dainų pynė su kaimiškų dialogų įtraipais. Vaidinimą įpinta apie 30 dainų. Kai kurios dainos sujungtos su liaudies šokiu, su rateliais. Dainos naujai surinktos, patrauklios naujumu. Visa vaidinimo eiga buvo filmuojama, įrašoma į vaizdajuostę. Tai turbūt bus geriausias Pedagoginio instituto studentų pastatymas per visus dešimtmečius. Publika plojo, šaukė valio, o vaidintojai atsivirkindami dar vieną dainą pridėjo.

Užbaigoje V. Brazaitytė padėkojo, kad su vaidintojais publika sugrįžo į lietuvišką kaimą. Dainų mokytojos apdovanotos gėlėmis.

Arv. Žygas pasidžiaugė nepaprastu jaunimo rinkiniu, kuriu pavyko šį vaidinimą pastatyti. Pažymėjo, kad etnografinis ansamblis veikia jau 5 metus.

Instituto rektorius dr. J. Račkauskas džiaugėsi, kad tiek gausiai publikos susirinko. I. ir T. Serapinai užmokėjo ir už didžiąją salę.

Ign. Serapinas šį vakarą pavadinė tautinėmis rekolekcijomis. Serapinai paaukojo ir 400 dol.

Lietuvių fondo vardu M. Remienė padėkojo, įteikdama 3500 dol. V. Brazaitytė ansamblio vardu padėkojo Serapinams dr. J. Račkauskui, St. Petersonui, Arvydai Žygui.

Visi buvo pakviesti į mamų suneštas vaišes. Čia vyko draugiški pasikalbėjimai su ansamblio jaunimu.

Juoz. Pr.

PARAMA LIETUVIŲ KILMĖS STUDENTAMS

Lietuvių prekybos rūmai (Lithuanian Chamber of Commerce of America) kiekvienais metais skiria stipendijas keliems jaunuoliams-ems baigiantiems aukštesniausias mokyklas ar pirmuosius kolegijos bei universitetus metus.

Šiais metais vėl skiriamos tokios stipendijos šešioms ar daugiau jaunuoliams-ems, kurie pasižymi moksle ir yra lietuvių kilmės.

Iki šiol nuo 1964 metų, kada ši finansinė parama buvo lietuvių prekybos rūmų organizacijos įsteigta, stipendijomis pasinaudojo daugiau kaip šimtas studentų.

Prašymus stipendijai gauti reikia paduoti iki gegužės 1-mos d. Prašymų anketos gaunamos šiuo adresu: Charles O. Macke, 6618 Osceola Trail, Indian Head Park, IL 60525, tel.: 246-5809.

PERKA JAPONAI

Už 160 mil. dol. japonai perka John O. Butler dentisterijos reikmenų firmą Chicagoje. Firma veikia jau 60 metų.

BYLA DĖL SUKŪRIMO

Will apskrities mokytojas Ray Webster, 58 m., iškėlė bylą prieš New Lenox mokyklų distrikto superintendentą, kad neteisėtai jam uždraudė mokyti apie pasaulio sutvėrimą. Toks draudimas, skelbiama mokytojas, yra laužymas konstitucija užtikrintos religijos laisvės.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629.
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.



Dalis klausytojų „Draugo“ koncerte Marijos aukšt. mokyklos salėje, kovo 20 d.

Nuotr. J. Tamulaičio